

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2019-2020

26 NOVEMBER 2019

SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIES EN VRAGEN OM UITLEG

**Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport
van dinsdag 26 november 2019**

INTEGRAAL VERSLAG

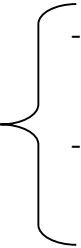
Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Lotte Stoops, voorzitter, mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Hilde Sabbe, de heer Mathias Vanden Borre

Andere leden: de heer Jan Busselen, de heer Pepijn Kennis

INHOUD

1. **Samengevoegde interpellaties (R.v.O., art. 61, 8)**

-
- Interpellatie van de heer Jan Busselen tot de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, met betrekking tot de recent aangekondigde besparingen in de kunst- en cultuursector
 - Interpellatie van mevrouw Lotte Stoops tot de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over de besparingen van Vlaanderen op de cultuursector en sociaal-culturele sector

2. **Regeling van de werkzaamheden**

3 **Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)**

- Vraag om uitleg van mevrouw Lotte Stoops aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over een Brussels sportbeleid over taalgrenzen heen
- Vraag om uitleg van mevrouw Lotte Stoops aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over een Brussels jeugdbeleid over taalgrenzen heen
- Vraag om uitleg van mevrouw Lotte Stoops aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over een Brussels cultuurbeleid over taalgrenzen heen

Voorzitter: mevrouw Hilde Sabbe

1. **Samengevoegde interpellaties**

- **Interpellatie van de heer Jan Busselen tot de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, met betrekking tot de recent aangekondigde besparingen in de kunst- en cultuursector**
- **Interpellatie van mevrouw Lotte Stoops tot de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over de besparingen van Vlaanderen op de cultuursector en sociaal-culturele sector**

De heer Jan Busselen (PVDA): Terwijl u in het buitenland was, werden de besparingsplannen inzake cultuur bekendgemaakt. Het ging over hoe de Vlaamse overheid niet wil investeren in cultuur. Op subsidieprojecten zou 60 % worden bespaard. Er zou 6 % lineair worden bespaard, zowel in de culturele als de sociale sector. Heel veel artiesten en kunstenaars zijn bezorgd want ze zitten nu al op hun tandvlees. Er werd al bespaard in deze sectoren. 60 % besparen is enorm veel. Dit betekent dat bepaalde projecten niet meer kunnen doorgaan. Een heel deel aan diversiteit zal hierdoor ook worden weggevaagd. Dit wil ook zeggen dat er geen plaats is voor vernieuwing. Op de besparingen zijn er veel reacties gekomen. Er zijn kunstenaars die opiniestukken hebben geschreven. Zelfs bekende kunstenaars hebben gereageerd. Zij hebben ook al met projectsubsidies gewerkt en dat heeft een rol gespeeld in hun carrière.

Met deze elementen in het achterhoofd werd in het Uitgebreid Bureau besproken wat er gedaan kan worden. Morgen worden de VGC-raadsleden ontvangen in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn van het Vlaams Parlement.

Welke stappen zijn er ondernomen om gesprekken aan te gaan met de sector zelf?

Heeft u al stappen ondernomen om met minister-president Jan Jambon, Vlaams minister bevoegd voor Cultuur, in contact te komen?

Heeft u reeds een meer volledig zicht op de concrete besparingsposten voor de Brusselse cultuurhuizen en de impact die deze hebben?

Ik heb ook een vraag over een noodplan, maar ik denk dat dit misschien nog wat voorbarig is. Deze besparing zal schade toebrengen aan de Brusselse kunst- en cultuursector. Hoe staat u daar tegenover?

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): De heer Jan Busselen en ikzelf waren heel erg betrokken bij het kunstenoverleg dat zich voornamelijk in Brussel heeft georganiseerd.

In het weekend van 9 november 2019 ging een schok door het culturele landschap. De culturele sector kreeg samen met ons zicht op de forse besparingen. Er is een besparing tot 6 % op de werkingsmiddelen van culturele instellingen en van 60 % (ruim 5 miljoen euro) op de projectsubsidies. Bovendien wordt er ook nog eens 2,6 miljoen euro bespaard op het Vlaams Brusselfonds, 40 % van de middelen. Ook in de socio-culturele sector zijn er enorme besparingen gepland.

Die aangekondigde besparingen zijn desastreus, zowel voor de creatieve sector als voor de socio-culturele organisaties. Twee sectoren die een belangrijke verbindende kracht hebben en zo ook invloed hebben op het welzijn en de mentale gezondheid van de Brusselaars.

Voor het socio-cultureel werk zijn de besparingen al lang aan de gang: de diverse maatregelen troffen soms de hele sector, soms bepaalde onderdelen ervan. Gedetailleerde berekeningen leren alleszins dat organisaties tussen de 13,4 en 47,3 % van hun middelen hebben zien verdwijnen in amper 10 jaar. De socio-culturele sector heeft tevens een belangrijke steunende functie naar de vaak niet-gefinancierde burgerinitiatieven en ook daar zullen veel opborrelende initiatieven met pasklare antwoorden op onze maatschappelijke noden, geen hoogtes kunnen nemen.

Organisaties, initiatieven en individuele kunstenaars hebben nu een maand de tijd om uit te zoeken waar ze het nodige geld voor hun werking vandaan kunnen halen. De heer Michael De Cock, directeur van de KVS, sprak al van "een zware klap voor de podiumkunsten". De vermindering op projectsubsidies zal niet alleen de instroom van jong, nieuw en internationaal talent tegenhouden, maar ook doorwinterde artiesten die minder structureel werken, zoals een Jan Decorte, de doodsteek geven.

Het reeds lang circulerende idee om 10 % van de structurele middelen voor te behouden voor de projectpot - de kunstensector vraagt eigenlijk 15 % - is nooit bereikt, maar baseert zich wel op de realiteit dat deze zeer nodig is voor de artistieke humusbevordering in het algemeen. Op die humus groeide onze wereldwijde topreputatie in vele sectoren van kunst. Kunstenaars kunnen veel. Maar er wordt al te vaak vanuit gegaan dat ze veel kunnen met weinig. Te weinig om experimenten mee te voeden, die nadien door de kruisbestuivingen tot die zogenoemde Vlaamse excellerende hoogtes leiden.

In het Franstalige deel van ons land hebben ze al een serieus inhaalmanoeuvre te doen. We zien dat met de huidige regering het ook anders kan: daar wil de Fédération Wallonie-Bruxelles wél de kunstenaars steunen, nieuwe kunstdisciplines stimuleren en tegelijkertijd ook de werking van de grotere culturele instellingen verbeteren. Zo zoeken ze bij de steun aan creatie naar een nieuw evenwicht tussen de instituten en kunstenaars, met nadruk op verbetering in situatie voor de laatste. Ze stellen een correctie voor op hun *décret art de la scène* en zetten volop in op het jeugdtheater.

De creatieve sector is naast een bron van emotie, schoonheid, troost, vertier, verbinding en vorming ook economisch een zeer waardevolle sector. Elke investering in cultuur brengt dubbel en dwars op. Volgens het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse overheid steeg tussen 2009 en de meest recent beschikbare cijfers, 2016, in de creatieve sector de werkgelegenheid met 26 %, de toegevoegde waarde met 42 % en de omzet met 53 %. En toch is er geen enkele andere sector in Vlaanderen die de laatste 10 jaar zoveel heeft moeten besparen als die van cultuur. Wat mij betreft moet cultuur ondersteund worden, ook als het niks zou opbrengen. Maar zelfs als we het enkel vanuit puur economisch perspectief zouden bekijken, zijn deze besparingen verre van intelligent.

Welke impact heeft deze Vlaamse beslissing tot besparingen op de Brusselse cultuursector en de socio-culturele sector?

Wat is de impact voor cultuur en onze socio-culturele sector nu ook het Brusselfonds zwaar moet inleveren? We kregen vandaag ook het nieuws dat de voorziene middelen voor het Stedenfonds fors achteruitgaan. Hier zitten ook veel burgerinitiatieven in.

Neemt u initiatieven om individuele kunstenaars en kleinere organisaties diepgaander te ondersteunen, met meer financiële middelen of met een andere soort ondersteuning, als compensatie voor het verlies van hun mogelijkheden om Vlaamse projectsubsidies aan te vragen?

Kunnen de Vlaamse besparingsmaatregelen op de Brusselse kunstinstellingen en organisaties met werkingssubsidies financieel gedeeltelijk opgevangen worden?

Heeft u reeds contact gehad met BKO, Kunstenoverleg, De Federatie?

Hoe ziet u het Brusselse kunstenveld en de socio-culturele sector evolueren met deze Vlaamse besparingen in kunst en cultuur in het achterhoofd? Zal u uw beleid hier verder op afstemmen?

Burgemeester van Stad Brussel, de heer Philippe Close, reageerde op het nieuws van de Vlaamse besparingen dat hij als burgemeester oplossingen en middelen zal zoeken voor behoud van een breed, vernieuwend cultureel aanbod in Nederlandstalige en Franstalige cultuur. De heer Ahmed Laaouej, burgemeester van Koekelberg, sloot zich hierbij aan. Hoe kan de VGC de gemeenten helpen die willen blijven inzetten op het Nederlandstalig cultuuraanbod?

Het zijn veel vragen, maar de vragen van de sector zijn ook heel pertinent en aanwezig en zullen waarschijnlijk heel luid klinken op 28 november 2019 aan de Leuvensesteenweg.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): In de eerste plaats erkent mijn fractie ook het enorme belang van cultuur in onze samenleving. Ik denk niet dat cultuur *as such* hier ter discussie staat. We weten allemaal dat cultuur een spiegel vormt van ons collectief geheugen, in de vorm van gebouwen, de stad die we beleven, maar ook de kunstwerken die in de vele gebouwen hangen.

Dat aan cultuur een economische dimensie gekoppeld is, is een realiteit of men dit nu graag heeft of niet. De economische middelen van een overheid zijn nu immers beperkt. We kunnen er niet van uitgaan dat de bomen tot in de hemel groeien, zoals andere gewesten dat wel doen. Ik verwijs hier naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waar er uitgaven kunnen worden gedaan die totaal ongedekt zijn. Waar de tekorten kunnen oplopen tot 22 %. Dit is een keuze die Vlaanderen dus niet maakt. Het lijkt mij eerlijk gezegd een wijze keuze om aan de toekomst te denken.

Collegelid Pascal Smet: En Oosterweel?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Als we het dan toch willen hebben over Oosterweel. Dit is het argument dat de Brussels Hoofdstedelijke Regering heeft, maar dit is totaal ongepast omdat Oosterweel een terugverdieneffect heeft dat berekend is.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): De metro ook.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het berekende bedrag voor Oosterweel maakt nog geen 1 % van de Vlaamse begroting uit.

Brussel laat structureel 10 % uit de begroting voor feitelijke uitgaven die eigenlijk niets met investeringen te maken hebben zoals bv. het onderhoud van de tunnels.

Collegelid Pascal Smet: Dit zou eigenlijk federaal moeten worden vergoed, maar dit wordt niet gedaan. De metro zou ook beter door de federale overheid worden betaald. Het wordt veel door pendelaars gebruikt.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat is bijzonder makkelijk gezegd.

Collegelid Pascal Smet: Het geld wordt gemaakt in Brussel en Brussel wordt naar Vlaanderen geëxploiteerd. Zo is het gemakkelijk.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Deze discussie leidt ons ten eerste tot nergens. En ten tweede is dit nergens op gebaseerd.

Collegelid Pascal Smet: Onderzoek dat dan eens.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het punt blijft dat de Vlaamse Regering ervoor kiest om de Vlaamse begroting zoveel mogelijk in evenwicht te hebben. Dat impliceert keuzes. Deze keuzes worden niet alleen gemaakt voor cultuur. In tegendeel men ziet dit over de hele lijn. Er zijn overal besparingen in de budgetten, maar ook investeringen. Dit geldt ook voor cultuur. Als we het dan toch hebben over de besparingen; dan werd te vaak het argument van de 60 % gebruikt om het hele cultuurveld mee te vatten. Dit klopt gewoon niet. Dit wil ik ook weerleggen.

Deze 60 % verwijst naar de projectsubsidies. We moeten het echter ook hebben over de 2 % besparing op het totaalbudget van cultuur. Dit bedrag is zelfs minder dan in andere beleidsdomeinen. Doen alsof cultuur nu specifiek wordt geviseerd, klopt in feite niet. Als alternatieve keuze wordt gegeven minder besparen op cultuur. De vraag stelt zich dan, waar wil men dan het geld halen? Er moet dan naar andere domeinen worden gekeken zoals bv. onderwijs en welzijn. In deze domeinen zijn er uiteraard ook grote noden. Het zijn politieke keuzes en ze zijn volgens mij te verdedigen.

Er zijn enerzijds de besparingen, maar anderzijds zijn er ook investeringen in bv. het erfgoed, het Vlaams Audiovisueel Fonds, enz.

We moeten zeker de discussie voeren over de projectsubsidies. De heer Jan Jambon, Vlaams minister-president, heeft hier al in zekere mate een antwoord op geboden. Er bestaat volgens hem een mogelijkheid om dit te herbekijken, in overleg met de sector.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik dacht dat de sector dat zelfs moest doen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De sector kan alleszins een voorstel doen, maar uiteindelijk zal het toch de regering zijn die beslist. De sector heeft inderdaad opgeroepen tot een debat.

Persoonlijk vind ik dat we zeker niet de misvatting moeten begaan door nu te doen alsof de volledige pot van projectsubsidies alleen voorbestemd was voor jonge beginnende artiesten. Dat was niet zo. Gezien de besparingen die er nu dienen te gebeuren, kunnen er nieuwe keuzes worden gemaakt. Hiervoor kan gekeken worden naar jonge beginnende artiesten. We moeten

kijken hoe hun beginnende carrière het best ondersteund kan worden. Het lijkt me dus wel een verdedigbare keuze. Nogmaals, het is niet aan mij om die beslissing te maken, maar het lijkt me een interessante piste. Er blijft nog wel een substantieel budget over voor de projectsubsidies.

Tenslotte wil ik er geen Vlaanderen versus Brusselverhaal van maken. Dit wordt dan heel makkelijk gerecupereerd door de burgemeester van de Stad Brussel die er communicatief iets mee doet. Nog geen week later wordt er gesproken over budgetten en blijkt dat er niets voor werd voorzien. Ik wil verwijzen naar enkele concrete voorbeelden: het BXL-logo, de Magdalenazaal die nu “Salle de la Madeleine” noemt. In de praktijk worden andere politieke keuzes gemaakt, ook met betrekking tot cultuur, Vlaamse cultuur in Brussel.

Er blijven nog mooie culturele instellingen bestaan, ze blijven voortbestaan in de hoop dat ze een bloeiende toekomst zullen hebben in Brussel.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Het is natuurlijk al besproken in het Vlaams Parlement. Mijn collega Stephanie D’Hose heeft ons standpunt daar ook toegelicht. Open Vld is geen fan van de manier waarop de besparingen binnen cultuur zijn gebeurd en we maken ons zorgen.

De grootste besparingen treffen inderdaad de projectsubsidies. Ik denk dat mevrouw Lotte Stoops het humus heeft genoemd. Een hele mooie beschrijving die ik niet kan herhalen.

De timing van de besparingen is ook een beetje ongelukkig. Door de late formatie van de Vlaamse Regering heeft de sector heel weinig tijd om zich voor te bereiden op deze besparingen.

De vorige Vlaamse minister bevoegd voor Cultuur heeft initieel ook besparingen doorgevoerd, maar dat was feitelijk snoeien om te bloeien want vanaf 2016 zijn er wel degelijk meer middelen naar de cultuursector gevloeid.

We weten dat deze besparingen zich ook zullen doen voelen in Brussel. We moeten wel eerlijk zijn, maar de Vlaamse Regering zal ook wel investeren in Brussel. Ik denk dan aan de 2de zaal van het Kaaithheater. Er wordt geïnvesteerd in Canal, enzovoort. Het laatste woord is er in ieder geval nog niet over gezegd. Donderdag 28 november 2019 gaan de discussies verder in het Vlaams Parlement. Ik denk dat minister-president Jan Jambon heeft gezegd dat hij bereid was om in debat te gaan over een alternatieve begroting. Ik denk dat dit toch een opening is naar dialoog met de cultuursector om een aantal verschuivingen door te voeren.

Mijn Vlaamse collega zal het daar zeker in het oog houden. Voor de rest sluit ik mij aan bij de vragen van de collega’s.

Ik ben geboren en getogen in Brussel en ik ken geen enkele Brusselaar die Magdalenazaal zegt.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het is een advies van de VCT (Vaste Commissie voor Taaltoezicht). Er wordt gezegd dat de naam niet conform de taalwet is.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-sp.a): Ik wil gewoon vanuit mijn fractie zeggen dat ook wij verontrust zijn. We hebben ook het gevoel dat Brussel harder getroffen wordt dan andere delen van het land. Wij zien hierin ook wel een signaal dat, om het melodramatisch uit te

drukken, Vlaanderen Brussel wel aan het loslaten is. Door deze extra besparingen hebben wij het gevoel dat men de handen aftrekt van Brussel.

Collegelid Pascal Smet: Allereerst is me in het discours van de heer Mathias Vanden Borre opgevallen wat eigenlijk kenschetsend is voor de manier waarop N-VA naar cultuur kijkt. Dat staat vandaag ook in een opiniestuk van *Knack*.

U hebt gezegd: “Cultuur is het Vlaamse geheugen”.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ons aller collectief geheugen.

Collegelid Pascal Smet: Inderdaad collectief geheugen, maar geheugen slaat op het verleden. Cultuur is eigenlijk kijken naar de toekomst. Natuurlijk is er cultuur uit het verleden. Die is er, die is gebeven. Dat gaat dan ook over erfgoed.

Door deze uitdrukking heeft de heer Mathias Vanden Borre aangetoond dat de N-VA cultuur ziet als iets van volksbewieroking. Een soort romantisch idee van het verleden dat gekoesterd moet worden en dat past in de rechtse traditie die in Europa aanwezig is.

Maar men weet dat iedereen die altijd achteruit kijkt, ooit ergens op botst. Ik denk dat dit ook met N-VA zal gebeuren. Ze gaan op de toekomst botsen.

Cultuur is zeer belangrijk in de samenleving omdat kunstenaars eigenlijk avant-gardisten zijn. Dat is een term uit de krijgskunde. Avant-gardisten waren mensen die tijdens de oorlog naar het andere front gingen om te kijken wat er gebeurde. Dit is gelijkaardig met cultuur. Het zijn avant-gardisten die kijken naar het front van de toekomst, naar wat er komt. Ze geven richting aan. Dat beangstigt en bevreemdt N-VA voor een stuk omdat de partij, en de heer Mathias Vanden Borre zelf ook, zich vastrijdt in een verleden en eigenlijk op die manier de toekomst verkwanselt. N-VA heeft eigenlijk schrik van andere gedachten. Daar komt het voor een stuk op neer.

Omdat de heer Mathias Vanden Borre dit in zijn inleiding zelf zo gezegd heeft, wou ik er wat van zeggen. Op deze manier heeft hij de strategie van zijn partij geopenbaard.

Als ik kijk naar wat er op ons afkomt, en zeker met het Stedenfonds voor ogen, is er een afbraakpolitiek bezig ten opzichte van Brussel die een diepe krater, kater, zal nalaten.

Brussel wordt 3 keer zo hard geraakt. Brussel deelt in de klappen die de gesubsidieerde sector in heel Vlaanderen te verwerken krijgt, maar wordt daarbovenop een aantal keren extra geviseerd, in budgetten die specifiek voor Brussel zijn bestemd en in budgetten die voor de gemeenten gevrijwaard blijven, maar voor Brussel niet. Dat is het erge van het verhaal. Brussel krijgt precies een apart statuut. Men kan zich dan de vraag stellen waar de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel zat.

De Vlaamse Gemeenschap bespaart dus concreet: via de (1) Brusselbegroting, via (2) de lokale sectordecreten (rechtstreeks op gemeente/VGC), via de (3) specifieke sectordecreten (kunstendecreet, sociaal cultureel werk), via (4) het Stedenfonds. De dotatie van de VGC blijft hetzelfde maar in tegenstelling tot de Vlaamse gemeenten wordt die nog steeds niet geïndexeerd.

Het is echter duidelijk dat Brussel kloppend krijgt ten voordele van de Vlaamse Rand, waar wel volop op wordt ingezet. De Vlaamse Regering zal een 'De Rand' fonds oprichten met 20 miljoen euro. Waarom? Misschien moeten we aan de Vlaamse minister van Brussel vragen om een 'rampenfonds' voor Brussel op te richten. Dat kan misschien nog worden gedaan. Het is een ideologische keuze die wordt gemaakt.

Ons kunstlandschap wordt internationaal benijd, de hele wereld bewondert de kwaliteit van wat er in Vlaanderen en Brussel te zien is en onze kunstenaars reizen de hele wereld rond. Zelfs de Chinezen willen meer culturele uitwisselingen met ons.

Een buitenlands publiek kent veel beter de namen van de kunstenaars dan die van de instellingen. Zij zijn de beste ambassadeurs die de Vlaamse Gemeenschap zich kan wensen. Het is onbegrijpelijk dat in deze projectenpot zo hard wordt bekibbeld omdat daar eigenlijk de toekomst van de Vlaamse cultuur wordt gemaakt.

Ons kunstlandschap is veelzijdig, met een gigantische diversiteit van stijlen en stemmen. Het zijn niet de Vlaamse instellingen die vuurtorens zijn van excellentie, maar de kunstenaars die de instellingen bevolken die hen doen excelleren. Het zijn diezelfde kunstenaars die leven en vuur brengen in de kunstcentra.

Ook de grote namen van vandaag zijn klein begonnen met een projectsubsidie en zijn verder kunnen blijven groeien. De projectsubsidies zijn een kweekvijver van talent, geeft jonge en beginnende artiesten de mogelijkheid om te experimenteren en om te groeien, en om op termijn uit te groeien en bij te dragen tot de internationale uitstraling van ons kunstenveld. Het is een proces van risico nemen waar een overheid net voor moet instaan, zodat het veld zich voortdurend kan blijven vernieuwen. Het jonge talent van vandaag is de gevestigde kunstenaar van morgen. Kunstenaars waarop we vandaag besparen kunnen we morgen niet tonen. We willen niet leven in het verleden, maar blijven evolueren.

Als collegelid bevoegd voor Cultuur binnen de VGC, blijven wij de sector volop steunen, maar kunnen we als kleine speler in een reeks van overheden de kraters niet dichten. Dat gaf de collegevoorzitter eerder in de plenaire vergadering van de Raad ook al aan. Elke Vanden Brandt zei: "Brusselse instellingen die de directe nadelen van de besparingskeuzes van de Vlaamse Regering ondervinden, zullen begrijpelijkerwijze bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie aankloppen om die besparingen te compenseren. Ik vermoed dat zoiets financieel onhaalbaar is, omdat we daar de middelen niet voor hebben, maar we moeten ons ook afvragen of het wenselijk is om de beleidskeuzes van een andere regering te compenseren".

Omdat ik geloof in constructief overleg met de collega's bij de betrokken overheden heb ik - alvorens we van besparingen wisten - een brief gestuurd naar de Vlaamse ministers waar ik met mijn bevoegdheden Cultuur, Jeugd en Sport en Etnisch-culturele minderheden linken mee heb, om mij uit te nodigen voor een gesprek. Ik zal het niet nalaten om ook de besparingen en de impact van Brussel toe te voegen aan de agenda van deze gesprekken.

Het klinkt cynisch, maar het Kunstendecreet verplicht de Vlaamse minister bevoegd voor Cultuur om een visienota Kunsten in te dienen op 1 april 2020 in het Vlaams Parlement. Hierin verduidelijkt de Vlaamse minister zijn strategische lijnen voor de duur van de legislatuur. Hetzelfde Kunstendecreet stelt dat een complementair beleid nodig is tussen de lokale overheden en het Vlaamse beleidsniveau. Hiervoor moeten elementen aangedragen worden door de VVSG voor de Vlaamse steden en gemeenten en door de VGC voor Brussel. We zijn

reeds gestart met de voorbereidingen hiervoor en vinden de betrokkenheid van Brusselse kunstenaars en hun organisaties bij de bijdrage (voor de visienota) vanuit de VGC belangrijk. Vandaar dat we een inspraakmoment organiseren samen met BKO/RAB op 4 december e.k. Die dag zullen de besparingen van Vlaanderen ongetwijfeld op tafel komen. Het biedt de sector de mogelijkheid om reeds een eerste keer hun bezorgdheden te ventileren aan mij.

Van zodra de definitieve plannen van de Vlaamse Overheid bekend zijn en de eigen VGC-begroting is goedgekeurd, zullen we op niveau van het College kijken om het gesprek samen aan te gaan met de organisaties uit het culturele en andere middenveld.

De VGC ondersteunt de Brusselse gemeenten in hun lokaal cultuurbeleid. De Brusselse gemeenten leggen de laatste hand aan het Cultuurbeleidsplan. Ook zij zullen minder geld krijgen van de Vlaamse overheid om deze plannen uit te voeren. En neen, de VGC heeft niet de middelen om deze besparingen op te vangen.

Zoals ik al zei, ik ben ervan overtuigd dat het dynamische Brusselse middenveld en de kunstensector zich niet zal laten temmen. Wij zullen hen ondersteunen waar we kunnen. Het komt er nu op aan om hopelijk de komende dagen een gestabiliseerd beeld van de besparingen te krijgen. Dat is ook niet zo evident. We zullen kijken wat de VGC kan doen. We kennen onze rol. We zijn bescheiden, we zijn klein. Het is niet zo evident om die zware besparingen ongedaan te maken binnen het budget van de VGC. De VGC krijgt ook al niet de middelen die ze zou moeten krijgen.

We zijn ook aan het analyseren wat de impact is van het Stedenfonds. Hierdoor zullen heel wat organisaties ook minder middelen krijgen. Ook dit moet uitgeklaard worden. We kunnen dan als College inschatten wat de gevolgen van de besparingen zijn.

Aangezien de heer Mathias Vanden Borre de rol van mevrouw Cieltje Van Achter heeft overgenomen als permanent vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap bij de Brusselse instellingen en dit met verve zal doen, net zoals Mevrouw Cieltje Van Achter dit deed, wil ik toch meegeven dat dit allemaal toch wel zware gevolgen heeft. De VGC wordt deels gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap, maar ook deels door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Door het feit dat er nu weer bijkomend wordt bespaard, betekent dit verhoudingsgewijs dat de financiering van de VGC meer door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebeurt dan door de Vlaamse Gemeenschap. Ik zou dan als ik u was wat minder hoog van de toren blazen in Vlaanderen als ze ons onder voogdij willen zetten want dat zal toch niet gebeuren.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik begrijp volledig dat de VGC niet de wonden zal kunnen helen die er geslagen zijn. Ik hoop dat er een plan komt om samen te werken met de verschillende gemeenten. Zij hebben aangegeven toch ook een duit in het zakje te willen doen.

Tot slot wil ik aan de heer Mathias Vanden Borre zeggen dat zijn interventie mij interpelleert. Ik vind echt dat het gedeconnecteerd is van de realiteit van de kunstenaars. Ik ben zelf van opleiding muzikant. Heel mijn studietijd stonden er in bepaalde lokalen van het Conservatorium van Brussel emmers om het water op te vangen. Ik herinner me dergelijke situatie ook in verschillende musea.

Tegelijkertijd ken ik veel kunstenaars die eigenlijk leven op de rand van de armoede. De dingen die u zegt, kunnen alleen maar wanneer men de realiteit niet kent, denk ik. Ik zou u

aanmoedigen om eigenlijk eens naar Brusselse kunst en cultuur te gaan kijken en met de kunstenaars een gesprek aan te gaan om misschien uw visie en mening bij te stellen.

Ik zou ook willen vaststellen dat N-VA in deze hele gebeurtenis geïsoleerd is geraakt. Men leert enerzijds van zijn politieke partners en anderzijds ook van het culturele veld. Sommigen willen u misschien een Vlaams discours zien geven, maar die keren zich nu ook tegen u.

Het is natuurlijk pijnlijk om te zien dat veel mensen uit de tv-wereld zich keren tegen de besparingen. Ik hoop echt dat er een gesprek zal plaatsvinden en dat er toch een verandering kan komen in de voorstellen die werden gemaakt.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Inderdaad, zoals mijn collega Jan Busselen zei, snap ik dat de VGC de krater die is geslagen niet kan vullen. Het was eerder de vraag of we net zoals de Stad Brussel gaan proberen op zoek te gaan naar bepaalde budgetposten die toch nog wat gewijzigd kunnen worden, om toch nog iets te kunnen doen. Ik denk dat alle kleine beetjes zullen helpen.

Ik volg u ook wanneer u zegt dat de VGC haar beleid niet moet gaan afstemmen op kemels die een ander maakt.

Ik ben ook heel blij dat de collegeleden hier samen aan werken. Het Stedenfonds speelt ook heel erg in op socio-culturele aangelegenheden. We moeten natuurlijk de discussie op 28 november 2019 in het Vlaams Parlement afwachten. Zodra de budgetten definitief zijn, weten we waar we in Brussel staan.

Het is mooi en warm om te zien hoe de solidariteit tussen de verschillende getroffen sectoren is. Zij zetten heel erg in op het bruto nationaal welzijn en zullen de strijd samen leveren.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): In de eerste plaats wil ik terugkomen op de persoonlijke feiten, niet 1, maar meer dan 5.

Collegelid Pascal Smet: Over uw partij.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Over mijn partij, maar over mij persoonlijk werden ook een aantal uitspraken gedaan die ik toch wel ten sterkste betreur. (*Samenspraken*)

U hebt proberen te doen alsof ik van cultuur geen flauw benul heb.

Collegelid Pascal Smet: Dat heb ik niet gedaan. Ik heb enkel gezegd dat u een ideologische opvatting over cultuur hebt die uw partij vertegenwoordigt en dat cultuur het verleden is. Ik vind dat cultuur naar de toekomst kijkt. Dat is het enige wat ik heb gezegd.

Voor de rest heeft uw collega naast u hierover gepraat. Ik heb niks over u persoonlijk gezegd.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Jawel. U hebt gezegd dat ik me vastrijd in het verleden.

Collegelid Pascal Smet: Dat doet uw partij.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat hebt u letterlijk gezegd over mij.

Collegelid Pascal Smet: Ja dat klopt.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U heeft letterlijk gezegd dat ik zelfs niet naar de toekomst kijk, dat ik me vastrijd in het verleden.

Zulke zaken horen uit de mond van een staatssecretaris, vind ik toch beneden alle peil. Ik kan alleen maar veronderstellen dat u dat niet meent en dat u een politieke discussie voert. We zullen dergelijke discussies nog vaak hebben en dat apprecieer ik.

Collegelid Pascal Smet: Reageer er gewoon op. Ik vond het gewoon frappant dat u zei dat cultuur voor jou een weerspiegeling van het collectief geheugen was. Als je spreekt over het collectief geheugen dan gaat het over het verleden. Als ik de Vlaamse nota lees, merk ik dat het heel veel gaat over Vlaamse kunstenaars uit het verleden, over Vlaamse literatuur uit het verleden enz... Het gaat altijd over het verleden, het heldhaftig verleden. Dat is een keuze die is gemaakt. Het is belangrijk dat je het verleden koestert, maar tegelijkertijd vind ik dat je blik naar de toekomst moet zijn en ik heb het gevoel dat dit, wanneer het over cultuur gaat, de N-VA ontgaat. Ik heb u aangesproken als vertegenwoordiger van een partij. Je kan hierover vandaag ook een artikel lezen in *Knack*.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dit is alleszins een analyse, maar ik deel die eerlijk gezegd niet.

Collegelid Pascal Smet: U mag argumenten geven.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik zal herhalen wat ik net heb gezegd. Als we nu gaan discussiëren over de rol en functie van cultuur en kunst in onze samenleving, is het een debat zonder einde. Ik pin me zeker niet alleen vast op het verleden en ga daar niet alle waarden uit halen. Absoluut niet. Ik ga graag naar cultuur, in al zijn vormen en verscheidenheden. Op dergelijke uitspraken zal u mij zeker nooit kunnen betrappen. Zeker niet als het ook nog eens persoonlijk wordt. Ik vind dit jammer.

Ik heb gehoord dat er een gesprek zal worden aangegaan met de Vlaamse Regering. Ik denk dat dat goed is. Er zijn politieke keuzes gemaakt en daar zal Vlaanderen zich naar richten. Er is ook een regeerakkoord gemaakt en N-VA zit hier niet alleen aan de knoppen. Er wordt nu gedaan alsof N-VA de grote boeman is ten opzichte van Brussel. Ik zou het regeerakkoord en de afspraken die werden gemaakt binnen de Vlaamse Regering er nog eens op nakijken. Het zijn niet alleen N-VA-ministers die de afspraken moeten nakomen.

Ik denk dat we hier nog interessante debatten mogen meemaken de komende weken. Morgen kunnen we alvast een interessant debat in het Vlaams Parlement volgen waar de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel zijn beleid komt verdedigen.

Nu doen alsof N-VA kop van jut is, dat mag voor mijn part. Ik kan wel tegen een stootje. In de politiek moet je een dik vel hebben. Ik denk wel dat we de feiten in perspectief moeten plaatsen en iedereen moet het brede plaatje bekijken.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Ik heb gehoord wat het collegelid zei over het Lokaal Cultuurbeleidsplan. Deze ligt nu overal ter bespreking op tafel. Het staat ook vanavond geagendeerd op de gemeenteraad van mijn gemeente, de akteneming ervan.

Dit baart me nu wel zorgen. Het zal allemaal een sneeuwbaaleffect hebben. Ik neem aan dat u totaal geen zicht hebt op hoe, wanneer of waar er moet worden bespaard, en in welke grootorde? Dit zijn dus vragen voor later.

Collegelid Pascal Smet: We hebben nog geen tabellen gekregen. We kunnen wel indicatieve oefeningen maken.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Ik wou nog even zeggen dat het in de Raad niet de gewoonte is om zich tot de collega's te richten. Feitelijk moet je je altijd tot het collegelid richten. Dat voorkomt dat andere collega's zich geïsoleerd voelen.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik denk dat de antwoorden volledig genoeg waren.

Voorzitter: de heer Mathias Vanden Borre

2. Regeling van de werkzaamheden

De vragen om uitleg van mevrouw Lotte Stoops worden gebundeld.

3. Vragen om uitleg

Vraag om uitleg van mevrouw Lotte Stoops aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over een Brussels sportbeleid over taalgrenzen heen, over een Brussels jeugdbeleid over taalgrenzen heen en over een Brussels cultuurbeleid over taalgrenzen heen

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik heb vandaag veel vragen, maar als ik eens begin over sport is dat ook op cultuur en jeugd van toepassing. We hebben dan ineens een groot overzicht en kunnen deze legislatuur op een goede manier beginnen.

Toegang tot sportgelegenheid is zeer belangrijk, met name voor kinderen en jongeren. Sport is bevorderlijk voor de fysieke en mentale gezondheid, en is daarnaast een sociaal instrument. Sport is ontmoeting. Sport is verbindend en gaat over taal, religie en waarden heen. Het is een tool waarmee kansen worden opengesteld en aan mekaar meegegeven kunnen worden.

De enige Nederlandstalige Brusselse voetbalclub, waar mijn zoontje speelt, maakt onderdeel uit van de Nederlandstalige competitie. Een gemeenschapsbevoegdheid. Ze spelen dus competitie tegen spelertjes uit de Brusselse Rand, nooit tegen andere Brusselse gemeenten. Dit terwijl de samenstelling van hun ploegje heel erg Brussels, heel erg divers is. Sommige vrienden kiezen bewust voor Franstalige clubjes om zo in Brussel te vertoeven. Binnen de competitie is de vermenging niet mogelijk. In het vriendschappelijke veld wel.

Mijn dochter begon ook met voetbal, maar gaf het op. Ze was het enige meisje en kreeg naar haar hoofd geslingerd 'dat ze verloren waren omdat ze een meisje was'. Het was binnen de competitie ook heel snel gericht op presteren. Ook hier had het 'vriendschappelijke' gehalte kunnen helpen. Een groter inter-Brussels netwerk kan misschien meer voltallige meisjesploegen op de been krijgen die kunnen bouwen op de *good practices* van RWDM Girls.

Een mooi verhaal waar de VGC en Buurtsport al heeft laten zien hoe waardevol hun steun kan zijn binnen het recreatieve kader.

Dit weekend speelde mijn zoon een wedstrijd in Londerzeel. Mensen zonder auto hadden problemen om er te geraken. Op ecologisch vlak zou het ook beter zijn indien ze in Brussel wedstrijden zouden kunnen spelen.

In het VGC-Bestuursakkoord staat: "Omwille van de maatschappelijke functie van sport en omwille van verplaatsingsmoeilijkheden willen we competities op amateurniveau territoriaal organiseren. We sluiten een samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen en de Gemeenschapscommissies over opleiding, federaties, competities enzoverder. Zo verruimen we het aanbod en vermijden we dat clubs gedwongen worden te kiezen voor een competitie om aanspraak te maken op middelen. We streven naar een protocol waarbij de subsidiëring van gescheiden structuren gekoppeld wordt aan de organisatie van gemeenschappelijke competities." Heeft er al overleg plaatsgevonden over een dergelijk samenwerkingsakkoord? Wat zijn de standpunten van de Franse Gemeenschap hierover?

Wat zijn de mogelijkheden buiten de competities, op vriendschappelijk niveau?

Hierbij aansluitend wil ik het hebben over het Brussels jeugdbeleid over de taalgrenzen heen. In jongerenwerk lijkt er helaas weinig samenwerking te zijn tussen de Nederlandstalige en Franstalige jeugdhuizen en -verenigingen in Brussel. Omdat het om gemeenschapsbevoegdheden gaat, werken de organisaties voor jongeren helaas vaak op een eiland binnen de eigen taalgroep. Het project 'Het Werkt / Ca Marche' werd in 2011 gelanceerd met als doel samenwerking tussen jongerenorganisaties en –initiatieven over de taalgrenzen heen te bevorderen. Dit project werd gefinancierd door zowel de VGC als de Franse Gemeenschap.

Een ander doel was om meer jongereninspraak mogelijk te maken via maatschappelijke en politieke participatie. Naast thema's als openbare ruimte en tewerkstelling hielden ze zich bijvoorbeeld bezig met een participatief traject voor jeugdwerkers en jongeren rond toegang tot sportgelegenheid in Brussel.

In 2015 besloten uw toenmalige collega aan Franstalige zijde, mevrouw Isabelle Simonis en u, om de subsidies stop te zetten, en is het project ondertussen opgeheven. Het advies van de administratie luidde: "Er is onvoldoende tijd gestoken in een goede analyse van het jeugdwerklandschap enerzijds en de (lokale) noden met betrekking tot het project anderzijds. De onderzoeksfase van het platform is nooit gestart en een grondige kennis van het hele werkveld zowel aan de Nederlandstalige als Franstalige kant ontbreekt".

Zijn er sinds de stopzetting van 'Het Werkt / Ca Marche' middelen vrijgemaakt (binnen de Administratie of voor externe organisaties of projecten) voor een analyse van het jeugdwerklandschap in Brussel (zowel Nederlandstalig als Franstalig), aangezien dat de hoofdreden was om het project niet voort te zetten?

Zijn er sinds de stopzetting van 'Het Werkt / Ca Marche' in de afgelopen jaren initiatieven gesteund geweest door de VGC met een gelijkaardig doel, namelijk samenwerking tussen Nederlandstalige en Franstalige jongerenorganisaties stimuleren?

Het Bestuursakkoord zegt over Jeugd onder andere: "We maken aanvullende en innovatieve inspraak- en participatietrajecten mogelijk, onder andere bij de voorbereiding van het strategisch meerjarenplan, om de stem van kinderen, jongeren en hun verenigingen verder te versterken". Kunt u al iets specifieker en concreter zijn over deze trajecten en hoe die georganiseerd zullen worden?

Ten slotte, heb ik enkele vragen over het Brussels cultuurbeleid over de taalgrenzen heen. Brussel heeft een bruisende creatieve sector, het is een stad met een internationale en diverse uitstraling. Onder Brusselse kunstenaars zijn veel verschillende nationaliteiten en origines. Maar cultuur, net als jeugd en sport, is een gemeenschapsbevoegdheid. Vele Brusselse kunstenaars hebben daarom in het begin van hun carrière een kant gekozen, ze sluiten zich aan bij het Nederlandstalig of het Franstalig systeem. Onderling is er weinig of geen vermenging. Franstaligen gaan sneller naar de Fédération Wallonie-Bruxelles. Nederlandstalige Belgen, maar ook vele andere nationaliteiten, voelen zich aangetrokken tot het Vlaamse systeem, want de vernieuwende wind blaast tot ver buiten Vlaanderen mensen van hun sokken.

Deze keuzes leiden er helaas vaak toe dat er weinig kennis is bij Nederlands- en Franstaligen over elkaars projecten, ideeën en manier van werken, en over elkaars subsidiemogelijkheden. Ik kom zelf uit de culturele sector en spreek dus voor een groot deel uit eigen ervaring. Ook hebben meerdere belangenorganisaties uit de sector al aangegeven dat het werkveld nood heeft aan betere samenwerking over taalgrenzen heen, en om mekaars mogelijkheden te kennen. Betere afstemming kan leiden tot meer (financiële) ruimte voor fundamenteel artistiek onderzoek, en niet enkel binnen de grote creatieve huizen. Zo kan Brussel de voedingsbodem blijven voor de vele (internationale) kunstenaars die elkaar inspireren en geïnspireerd raken in onze stad.

In het Bestuursakkoord van de VGC staat het volgende in het hoofdstuk cultuur: "Samenwerking wordt het nieuwe normaal. De VGC zet hoger in op ongewone verbindingen. Tussen culturele instellingen. Tussen culturele organisaties en externe partners: van buurtbewoners over armoedeorganisaties tot internationale instellingen. Tussen beleidsniveaus: de VGC, gemeenten en federale overheid. We sporen Nederlandstalige cultuurinitiatieven aan een samenwerking op te zetten met een Franstalig initiatief. Zo wordt het cultuurbeleid in Brussel op grootstedelijke leest geschoeid."

In verband met de genoemde samenwerking tussen beleidsniveaus VGC, gemeenten en federale overheid: hoe zou deze samenwerking concreet vorm krijgen? Heeft er al overleg plaatsgevonden tussen de VGC en de Brusselse gemeenten en het federale niveau?

In verband met het aansporen van Nederlandstalige cultuurinitiatieven om een samenwerking aan te gaan met een Franstalig initiatief: wat wil "aansporen" concreet zeggen? Zijn hier al stappen toe ondernomen?

Wat doet de VGC meer algemeen om samenwerking tussen Nederlandstaligen en Franstaligen te bevorderen op het gebied van cultuur, en ervoor te zorgen dat de creatieve sector verder kan groeien binnen de internationale en grootstedelijke context?

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Enkele jaren geleden is de voetbalbond opgesplitst in een Vlaamse en Waalse vleugel. De Brusselse voetbalclubs hebben toen moeten kiezen. Ik denk dat, op 2 voetbalclubs na, de Brusselse voetbalclubs voor de Waalse vleugel hebben gekozen. Ik denk dat de keuze vaak gemaakt werd onder druk van de gemeente.

Als ik naar de voetbalclub uit mijn eigen parochie kijk, waar toch heel veel Nederlandstaligen spelen, weet ik dat ze bij de Waalse vleugel is aangesloten.

Het was eigenlijk verwonderlijk want langs Vlaamse kant was er veel meer geld. Open Vld is nooit voorstander geweest van de splitsing. Een speelterrein is een plek van ontmoeting waar heel veel talen door mekaar worden gesproken.

Feitelijk zijn de Franstalige voetbalclubs ook niet altijd tevreden omdat ze altijd tegen andere Franstalige clubs in Brussel moeten spelen. De 2 voetbalclubs die bij de Vlaamse vleugel zijn aangesloten, moeten natuurlijk naar Vlaanderen om wedstrijden te spelen.

Er is ook een Brusselse voetbalbond, die uitsluitend Franstalig is. Misschien is het een optie om hier een Nederlandstalig luik aan te breien en deze voetbalbond zijn functie te laten vervullen. Heeft deze Brusselse voetbalbond hierin geen rol te spelen?

Collegelid Pascal Smet: Cultuur, sport en het verenigingsleven verbinden mensen. Ongeacht hun leeftijd, afkomst of status hebben alle Brusselaars 1 ding gemeen: onze stad. Samenleven betekent dat we ondanks alle verschillen op zoek gaan naar wat ons bindt. Wij ijveren voor een beleid dat het verschil erkent en ontmoeting stimuleert. Op het terrein gebeurt er al heel wat, ongeacht de taal. Vaak staan structuren evenwel verdere ontmoetingen in de weg.

Meestal gaat het in Brussel ook niet langer meer over Frans of Nederlands alleen. De stad is een stad van minderheden, zonder dominante culturen. In die zin is de opdeling Nederlands-Frans een institutionele opsplitsing en geen weerspiegeling van wat er in deze stad gebeurt. Er is een toename van initiatieven die meerdere gemeenschappen betrekken zowel op niveau van organisaties als ook in samenwerking of gesteund vanuit overheidsinstellingen uit beide taalgemeenschappen.

Als we Brussel als internationale stad willen uitbouwen, zullen we ongewone verbindingen moeten normaliseren. Daarbij moet de Brusselaar voor ons centraal staan en niet de structuren en de instellingen. Idealiter zou vanuit dat perspectief de dialoog moeten worden aangegaan met de andere beleidsniveaus. Er mogen wat ons betreft een paar muren tussen beleidsdomeinen, beleidsniveaus, instellingen en (taal)gemeenschappen in de as gelegd worden. Dat is evenwel een inspanningsverbintenis, maar geen resultaatverbintenis omdat er op dit moment juridische bezwaren zijn om daartoe te komen. Eigenlijk is het Brussel als *Metropolitan Area* waar het zou moeten gebeuren.

Als je de titel van minister of staatssecretaris hebt, worden er wel deuren geopend in het buitenland. Maar uiteindelijk zijn we schepenen van het stadsgewest Brussel. Eigenlijk is het echte Brusselse Gewest Vlaams-Brabant en Waals-Brabant, dat is de *Brussels Metropolitan Area*. Zelfs Voka zegt dat. Dit is iets wat we in de toekomst zouden moeten erkennen waardoor men ook in die context veel gemakkelijker zou kunnen spelen en uitwisselingen mogelijk maken. Dit zal een totaal andere dimensie geven. Dit zou ook voor Vlaams Brabant en Waals-Brabant niet zo slecht zijn. Het probleem is dat men Vlaams-Brabant de rug toekeert. Men kan het niet ontkennen maar Vilvoorde is de 20ste gemeente van Brussel. Dit zal zo blijven ondanks het geld dat men er wil investeren. Machelen is eigenlijk de 21ste gemeente. Dat is de realiteit die is ontstaan. Die realiteit moet eigenlijk worden erkend en men moet ermee aan de slag. Hier is men in Vlaanderen helaas nog niet aan toe waardoor een echte uitwisseling in de weg wordt gestaan. Hier is ook nog wat werk aan de winkel.

Zowel op het lokale als op het grootstedelijke niveau hebben we tot nu toe steeds de vinger aan de pols gehouden bij initiatieven die inzetten op bv. buurtwerking waarbij meertalige initiatieven gesteund worden en ook bij de samenwerking tussen verschillende grotere organisaties (bv. Zinneke, KVS-Théâtre Nationale, Bronks en Le Montagne Magique...). Wij zijn hier aan Nederlandstalige kant soepel in. De Franstaligen zijn hier heel moeilijk in. Het probleem ligt niet bij ons, maar bij hun. Zij aanvaarden niet dat een vereniging bij beiden, VGC en Cocof, tegelijkertijd ondersteuning vraagt. Zij dwingen verenigingen om te kiezen, niet wij. Wij zijn daar soepeler in.

Onze OBiB (VGC ondersteuningsdienst lokale bibliotheken) en Les Riches Claires organiseren bv. samen elk jaar de Brusselse Bibliotheeknocturne, waarbij alle Franstalige en Nederlandstalige bibliotheken het beste van zichzelf laten zien in een gezamenlijk publieksevenement dat het hele bibliotheeknetwerk op de kaart zet.

Sinds het decreet op het Lokaal Cultuurbeleid kreeg de VGC een regierol op vlak van het Nederlandstalig lokaal cultuurbeleid. De VGC heeft een subsidiekader uitgetekend voor de gemeenten, begeleidt hen in de opmaak en de uitvoering van hun beleidsplan en organiseert het overleg van de Brusselse cultuurbeleidscoördinatoren. Ondertussen stapten 18 gemeenten in dit programma en zijn we in blijde verwachting van de 19de gemeente. Enkele keren per jaar nodig ik de Nederlandstalige schepenen bevoegd voor het lokaal cultuurbeleid uit op mijn kabinet voor overleg. In de bestuursorganen van de gemeenschapscentra is waarnemerschap van de gemeenten structureel ingebed, i.c. door de cubelco en/of de schepenen. De gemeenschapscentra stellen zich open voor alle gemeenschappen.

2019 was op vlak van de samenwerking met de gemeenten een bijzonder jaar. Het was het eerste jaar van de gemeentelijke legislatuur. Dan schrijven de gemeentelijke Nederlandstalige cultuurdiensten, de bibliotheken en de gemeenschapscentra samen een beleidsplan. De VGC zette hiervoor een ondersteuningstraject bestaande uit een infosessie en 3 inspiratiedagen voor de lokale beroepskrachten en schepenen. Hierop werden de beroepskrachten van gemeentelijke cultuurdiensten, gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheken en gemeenschapscentra uitgenodigd, samen met hun bevoegde schepenen. Het traject lokaal cultuurbeleid in de loop van 2019 werd dan ook opengesteld naar gemeentelijke collega's over sector- of taalgrenzen heen. Op het terrein zien we nu sinds de nieuwe gemeentelijke legislatuur, naast deze meertalige projecten, ook mogelijks meer structurele verschuivingen.

De lokale cultuurbeleidsplannen worden nu voor 1 december 2019 bij de VGC ingediend, en voor 31 december 2019 bij de Vlaamse Gemeenschap. Vanaf december 2019 leggen wij elk van die plannen naast ons Bestuursakkoord en gaan van daaruit voor het eerst een bilateraal gesprek aan met elk van de gemeenten met betrekking tot de concrete samenwerking binnen de convenant lokaal cultuurbeleid die we met elk van de gemeenten afsloten. Gezien de grote verschillen tussen de Brusselse gemeenten realiseren we ons dat we beter vertrekken vanuit lokale noden om te komen tot een ondersteuningsbeleid op maat van de gemeenten.

Het federale niveau is niet bevoegd voor gemeenschapsbevoegdheden dus op dat niveau bestaat een meer ad hoc overleg waar nodig met betrekking tot de federale instellingen.

Graag wil ik toch ook wijzen op een aantal zaken vanuit de vorige legislatuur. Collegelid Sven Gatz en ikzelf waren beiden de trekkers van de gezamenlijke cultuurcommunicatie vanuit de interministeriële cultuurconferentie in april 2018. Daar werd aan *Visitbrussels* een aanvullende

subsiëring gegeven die de promotie van de gehele Brusselse culturele sector zal ondersteunen via *www.agenda.brussels*. Met het gezamenlijke initiatief *www.spots.brussels.be* hebben de verschillende Brusselse overheden ook samengewerkt om de culturele infrastructuur beter in kaart te brengen en toegankelijk te maken voor het hele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. U weet dat de agenda op dit moment wordt uitgerold. Collega Sven Gatz en ik hebben de Franstaligen vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Cocof en de Franse Gemeenschap meegekregen voor dit project.

Daarnaast is er blijvende aandacht/steun voor de initiatieven van BKO/RAB om het cultuur- en kunstlandschap van beide gemeenschappen in Brussel te verbinden. Zo organiseer ik op 4 december 2019 een inspraaktraject inzake de visienota Kunsten.

Concreet zijn er de samenwerkingen bij grootschalige initiatieven zoals Museum Night Fever, Supervliegsupermouche, Kunstenfestivaldesarts, Pride festival, die door de VGC gesteund worden en Brussel op de kaart zetten. Weldra zullen er in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering gesprekken zijn over Brussel Cultuur 2030. Een ideale samenwerking tussen de institutionele gemeenschappen en de gemeenschappen die niet institutioneel verankerd zijn.

Samenwerking tussen eerder Nederlandstalige en eerder Franstalige organisaties zit in het DNA van het Brussels jeugdwerk. Op het terrein vinden organisaties elkaar, los van ondersteuning door de VGC. Ik denk bijvoorbeeld aan samenwerking tussen Nederlandstalige en Franstalige WMKJ's, samenwerking in het kader van het tweetalige project 'Move it Kanal' van Lasso, beleidsafstemming tussen Scouts en Gidsen Vlaanderen en hun Franstalige tegenhanger.

Zo ontvang ik in het voorjaar 'de scouts en gidsen' en hun Franstalige tegenhangers op het kabinet in verband met een gewestelijk memorandum.

In het kader van vzw Toestand wordt er samengewerkt tussen Nederlandstalige, Franstalige en anderstalige initiatieven.

Voor het Rap X Ride-festival in Sint-Pieters-Woluwe werkten de Nederlandstalige en Franstalige jeugdsector samen met enkele lokale trekkers.

Met betrekking tot uw vraag inzake het 'Werkt/Ca Marche', kan ik zeggen dat we die discussie in de vorige legislatuur uitvoerig in dit parlement hebben gehad. Er waren diverse redenen om het project 'Het Werkt / Ca Marche' indertijd stop te zetten. Ik kom hier nu niet meer op terug. Er is destijds niet vertrokken van een goede analyse van het jeugdwerklandschap. Anderzijds is er nooit een onderzoeksfase van het platform gestart. Dit is noodzakelijk om de reële behoeften te erkennen en samenwerkingsvormen te laten slagen. Men heeft ineens acties en events opgericht met een beperkte focus. Deze focus was eerder gericht op de erkenning en verankering van een gewestelijk adviesorgaan. De Administratie heeft zelf voorgesteld om het project niet verder te zetten.

Interessant in dit kader was de studiedag van BRIO en BSI inzake 'Jong in Brussel'. In de voormiddag maakten de organisatoren met academici een stand van zaken op over wat er geweten is over de Brusselse jeugd. In de namiddag werd het woord gegeven aan enkele Brusselse jongeren zelf, gevolgd door enkele beleidsverantwoordelijken. Vanuit het BSI was er een toelichting specifiek over "Jeugdorganisaties in Brussel", waar over het muurtje van de taalgrenzen heen werd gekeken. Nogmaals, aan Nederlandstalige kant is men veel coulanter. Aan Franstalige kant blijft men meer op de rem staan.

Inzake sport heeft er nog geen overleg plaatsgevonden. Dit is ook een zeer complexe materie en mevrouw Carla Dejonghe heeft ernaar verwezen. In competitie is dit heel moeilijk om te doen.

We gaan uw suggestie uiteraard verder bekijken. Het kan op dit moment enkel op vriendschappelijke basis om over de taalgrenzen heen te sporten en acties op te zetten.

Een aantal VGC-erkende clubs bv. organiseren of nemen deel aan meertalige toernooien. Zo organiseert Brussels United het Brussels United Zomertornooi dat door VGC-Sport werd ondersteund. Hier is een van de expliciete doelstellingen om in contact te komen met andere teams uit andere competities. De BBJA organiseert Belgisch Kampioen Jiu Jitsu 2019. Hier nemen clubs uit heel België aan deel en het is een hoogdag binnen het Jiu Jitsu-veld. Het BK is een perspectief voor de vele kinderen die Jiu Jitsu beoefenen. Ook RWDM-Molenbeek organiseerde een toernooi waar iedere ploeg welkom was, ongeacht de taal. Zo nam de club vorig jaar deel aan 47 toernooien ongeacht taal.

Tot nu toe hielden we de vinger aan de pols en werden lokaal ontstane initiatieven gesteund. De komende legislatuur zal de VGC waar mogelijk meer haar regierol opnemen op dit vlak en het overleg tussen de gemeenschappen structureel trachten op te voeren. Maar *it takes two to tango* ... Maar we proberen en ooit zal het er wel van komen.

Op uw vraag inzake de passage van het “inspraak- en participatietraject in functie van het Meerjarenplan” kan ik meedelen dat het een gezamenlijk initiatief is van het College, dat onder coördinatie van de collegevoorzitter valt. Ik denk dat de opdracht is gegund en het is de bedoeling om nu met het beleid en met de vele stakeholders een traject op maat van de VGC/Brussel uit te werken. Kinderen, jongeren en hun verenigingen zullen hierbij betrokken worden, sterker nog, zij worden als specifieke doelgroep benoemd in de opdracht met als doel een aanpak op maat uit te werken. Het spreekt voor zich dat de VGC-Jeugdraad, als officieel adviesorgaan bij deze oefening betrokken zal worden.

Uiteraard moeten we ook alternatieve trajecten voor kwetsbare doelgroepen en de niet georganiseerde jeugd organiseren.

Vanuit de VGC hebben we een open vizier en open blik. Er is wel nog wat werk aan de winkel aan Franstalige kant. Ik denk dat zij nog in het reine moeten komen met hun positie in deze stad. Ik heb dit gisteren ook al gemerkt in de Commissie voor Territoriale Ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik zei dat het beste verkoopsargument van Brussel in het buitenland is dat wij een stad van minderheden zijn waar geen dominante cultuur is. Meteen kregen enkele Franstalige leden van de commissie bijna spontaan een hartinfarct toen ze deze uitspraak hoorden. Maar het is wel de werkelijkheid. Men moet hiermee ook in het reine komen, denk ik.

In Brussel worden er meer dan 35.000 culturele activiteiten georganiseerd. En als we ons willen profileren als internationale, moderne, open stad, moeten we dit ook een plek geven. Het is mijn bedoeling om ook vanuit de VGC te proberen dit debat met de Franstaligen en andere gemeenschappen aan te gaan. Dat gaat wat psychologie vergen. Het is niet makkelijk voor sommige Franstaligen om te erkennen dat ze een minderheid in deze stad zijn. Er is hier zeker nog wat werk aan de winkel. Maar het is een evolutie. We zullen met z'n allen hieraan moeten werken.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik hoor een heel open vizier om eraan te werken. Ik hoop dat we ook vanuit deze commissie hierin verder stappen kunnen zetten.

In het VGC-Bestuursakkoord staat dat men aan een uniek loket wil werken. Dit bestaat ook bij Fédération Wallonie-Bruxelles (*un guichet unique*). Het wordt wel wat anders gedefinieerd, maar we kunnen misschien hier samen aan werken. Ik zou me hier heel graag op toeleggen, gesteund door het feit dat Groen goed samenwerkt met Ecolo. We moeten samen op zoek gaan naar vooruitgang en het slopen van muren om verder te werken aan het metropole verhaal van Brussel. Ik denk dat we hier echt aan toe zijn. Zeker gezien de huidige omstandigheden. Ik hoop zelfs dat we door het complementaire werken opportuniteiten gaan vinden om hele kleine stukjes van de krater te dichten. Dank u wel voor uw goesting om u hier ook achter te zetten. Dat doet me plezier.

Ten slotte, hoe kan de Jeugdraad transversaler werken?

Collegelid Pascal Smet: Grootste uitdaging zal zijn om de niet-georganiseerde jeugd te bereiken.
